

Д.Д. Шеховцова, канд. екон. наук (*ХДУХТ, Харків*)

ОРГАНІЗАЦІЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ЛОГІСТИЧНИХ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА

В умовах трансформації ринкової економіки запорукою отримання вірогідної інформації управлінського обліку, підвищення ефективності виробництва страв та напівфабрикатів, економічного використання ресурсів, здійснення високого рівня кейтерингового обслуговування замовників, попередження деструктивних явищ в операційній діяльності підприємств ресторанного господарства є національно побудована та постійно функціонуюча система внутрішнього аудиту витрат.

Серед пріоритетів діяльності підприємств ресторанного господарства залишається якість продукції, безпечність та її доставка замовнику у встановлені строки. Ці умови вказують на необхідність впровадження логістики «як чинника ефективної організації усього ресторанного господарства та процесів постачання і зберігання зокрема» [1, с. 183]. Тобто, в підприємствах ресторанного господарства виникають логістичні витрати, визнання яких безпосередньо впливає на ефективність функціонування економічної системи суб'єкта господарювання.

Науковці Л.Ю. Михальчик та О.А. Мельничук зазначають, що «логістичний аудит розкриває джерела надлишкових логістичних витрат і розробляє план оптимізації логістичної функції шляхом поліпшення функціональної ефективності, управління логістичною системою підприємства, інтеграції й тісної взаємодії елементів ланцюгів постачань» [2, с. 122]. Однак, вважаємо, що внутрішній аудит логістичних витрат повинен проводитись на всіх етапах здійснення господарської діяльності підприємств ресторанного господарства, а саме за процесами: постачання, виробництво, реалізація, управління.

Організація внутрішнього аудиту логістичних витрат – це діяльність працівників спеціалізованого структурного підрозділу (або аудитора) суб'єкта ресторанного господарства, спрямована на оцінювання ефективності, результативності, економічності та продуктивності процесів, пов'язаних із виникненням логістичних витрат. Організація внутрішнього аудиту логістичних витрат залежить від: правової форми, структури та розмірів підприємства, обсягів товарообороту продукції власного виробництва та купованих товарів,

характеру здійснення кейтерингових послуг, обраної концепції системи управління логістичними витратами та підпадає під вплив чинників: наявність внутрішньо фірмових стандартів, застосування інформаційно-комунікаційних технологій в аудиті, рівень знань та досвід внутрішніх аудиторів в організації управлінського обліку логістичних витрат та формуванні управлінських дій.

Вважаємо, що організація процесу внутрішнього аудиту логістичних витрат повинна включати наступні стадії: початкова, дослідницька, завершальна, кожній з яких притаманні відповідні етапи. Так, на початковій стадії проведення внутрішнього аудиту логістичних витрат здійснюється етап планування, який включає в себе: розробку плану; складання програми; тестування системи внутрішнього контролю; коригування плану та програми.

Дослідницька стадія організації внутрішнього аудиту логістичних витрат передбачає формування аудиторських доказів та проведення аудиту логістичних витрат за господарськими процесами підприємств ресторанного господарства. У процесі проведення аудиту необхідно визначити та зібрати оптимальний обсяг доказів для формування ґрунтовної аудиторської думки. Під час проведення внутрішнього аудиту логістичних витрат у підприємствах ресторанного господарства слід сформувані перш за все масив аудиторських доказів на основі інформації, що отримана із системи управлінського обліку та звітності (внутрішні докази). У якості джерел отримання внутрішніх аудиторських доказів для проведення операційного аудиту витрат слід використовувати: внутрішні організаційні регламенти з управлінського обліку, зокрема, Положення про облікову політику в розрізі витрат для організації управлінського обліку; первинні документи; відомості, в тому числі управлінські; управлінська звітність.

Внутрішніми доказами в процесі аудиту логістичних витрат можуть бути акти перевірки інших суб'єктів контролю, накази, розпорядження, пояснювальні записки тощо, отримані результати аналізу оціночних показників, висновки аналітиків, результати попереднього внутрішнього аудиту логістичних витрат.

Завершальна стадія характеризується складанням аудиторського звіту й етап наданням інформації управлінському персоналу за результатами внутрішнього (операційного) аудиту витрат.

Вважаємо, що аудит логістичних витрат у підприємствах галузі дослідження повинен передбачати проведення оцінки правильності визнання логістичних витрат в управлінському обліку, визначення наявності відповідних первинних документів з обліку логістичних витрат, перевірку правильності відображення логістичних витрат в

управлінському обліку за процесами постачання, виробництва та його обслуговування, реалізації страв та надання кейтерингових послуг, управління діяльністю, визначення економічності логістичних витрат за кожним процесом діяльності підприємства при одночасному підвищенні ефективності логістичної системи підприємства. Також аудитор повинен проаналізувати правильність та доцільність включення маркетингових витрат, витрат на дослідження, витрат на рекламу до складу логістичних витрат управління.

Основною частиною логістичних витрат у підприємствах ресторанного господарства з функціями кейтерингу є транспортні витрати. Тому перевірі підлягають витрати на оплату праці водіїв-кур'єрів, кур'єрів, що доставляють замовлення, користуючись громадським транспортом, нарахування єдиного соціального внеску, витрати на використання паливно-мастильних матеріалів, витрати на оренду транспортних засобів, витрати на амортизацію та ремонт транспортних засобів, витрати на рекламу тощо.

Таким чином, організація аудиту логістичних витрат підприємств ресторанного господарства дозволить приймати грамотні управлінські рішення щодо вибору оптимальних напрямів доставки продукції власного виробництва замовникам в рамках визначеного часового діапазону, пошуку нових каналів реалізації страв (виробів). Проведення аудиту на підприємстві визначить слабкі місця в організації управлінського обліку логістичних витрат та вплине на створення умов щодо ресурсозбереження в усіх економічних потоках: матеріальних, інформаційних, фінансових, трудових.

Інформаційні джерела:

1. Смирнов І.Г. Логістика та управління ланцюжками поставок у ресторанному бізнесі: світові тенденції посткризового періоду [Електронний ресурс] / І.Г. Смирнов. – Режим доступу : <http://international-relations-tourism.karazin.ua/themes/irtb/resources/0d6a2f1f758fc2c073902aa3da6743cd.pdf>

2. Михальчик Л.Ю. Оптимізація логістичних витрат промислового підприємства засобами аудиту [Текст] / Л.Ю. Михальчик, О.А. Мельничук // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2010. – № 4, т. 1. – С. 120-123.